

**Appendiks til rapporten: Danskernes digitale forståelse, digitale kompetencer og digitale adfærd
og deres tillid til algoritmer**

Lorenzen, Mia Stenbro; de Vreese, Claes Holger; Dalen, Arjen van

DOI:
10.21996/vbvr-j851

Publication date:
2023

Document version:
Forlagets udgivne version

Citation for pulished version (APA):
Lorenzen, M. S., de Vreese, C. H., & Dalen, A. V. (2023). *Appendiks til rapporten: Danskernes digitale forståelse, digitale kompetencer og digitale adfærd: og deres tillid til algoritmer*. Syddansk Universitet.
<https://doi.org/10.21996/vbvr-j851>

Go to publication entry in University of Southern Denmark's Research Portal

Terms of use

This work is brought to you by the University of Southern Denmark.
Unless otherwise specified it has been shared according to the terms for self-archiving.
If no other license is stated, these terms apply:

- You may download this work for personal use only.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying this open access version

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details and we will investigate your claim.
Please direct all enquiries to puresupport@bib.sdu.dk

Digital Democracy Centre
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
Syddansk Universitet

---

sdu.dk/DDC

Appendiks til rapporten

Danskernes digitale forståelse, digitale kompetencer og digitale adfærd

og deres tillid til algoritmer

Af Mia Stenbro Lorenzen

Forfattere

Mia Stenbro Lorenzen
Videnskabelig assistent, Digital Democracy Centre, SDU
miast@sam.sdu.dk

Claes de Vreese
Professor, Centerleder Digital Democracy Centre, SDU
c.h.devreese@uva.nl

Arjen van Dalen
Professor MSO, Center for Journalistik, SDU
avd@sam.sdu.dk

Om DDC

DDC (Digital Democracy Centre) er et forskningscenter ved Syddansk Universitet, som beskæftiger sig med, hvordan digitalisering, algoritmer og AI påvirker centrale aktører i den demokratiske proces. Centeret er tværdisciplinært og kombinerer forskningsområder såsom datalogi, jura, statskundskab, økonomi og journalistik.

Indhold

1.0 Data og metode	5
1.1 Datagrundlag.....	5
1.2 Metode	5
1.2.1 Indekskonstruktion	5
1.2.2 Analysemetoder	7
2.0 Figurer og tabeller.....	8
2.1 Digital forståelse, digitale kompetencer og digital adfærd	8
2.2 Synet på algoritmer	9
3.0 Spørgeskemaet.....	10

Tabel- og figuroversigt

Tabel 1: Variable, der indgår i indeks over digital forståelse.....	6
Tabel 2: Variable, der indgår i indeks over digitale kompetencer.....	7
Tabel 3: Variable, der indgår i indeks over digital adfærd.....	7
Figur 1: Gennemsnitlig digital forståelse på en skala fra 0-1, fordelt på køn.....	8
Figur 2: Gennemsnitlige digitale kompetencer på en skala fra 1-7, fordelt på køn.....	8
Figur 3: Gennemsnitlig digital sikkerhed på en skala fra 1-4, fordelt på køn.....	8
Figur 4: Gennemsnitlig digital sikkerhed på en skala fra 1-4, fordelt på uddannelse.....	8
Figur 5: Tillid til algoritmer, fordelt på køn	9
Tabel 4: Sammenhæng mellem digital forståelse og tillid til algoritmer.....	9
Tabel 5: Sammenhæng mellem digitale kompetencer og tillid til algoritmer.....	9
Tabel 6: Spørgeskemaet.....	10

1.0 Data og metode

1.1 Datagrundlag

Rapporten bygger på data indsamlet via en onlinespørgeskemaundersøgelse gennemført af analyseinstituttet Epinion fra d. 7. - 24. juni 2022. Spørgeskemaet bestod af en række spørgsmål og spørgebatterier omhandlende digital forståelse, digitale kompetencer, digital adfærd, brug af digitale tjenester, syn på algoritmer, fake news og disinformation samt nyhedsvaner og politiske holdninger. Undersøgelsens gennemførelsesrate var 81 %. I rapportens datagrundlag inkluderes kun fuldt besvarede spørgeskemaer. I undersøgelsen indgår således besvarelser fra 1337 medlemmer fra Epinions onlinebrugerpanel i alderen 18-92 år. Enkelte af rapportens analyser vil dog indebære færre respondenter, da respondenter, der har svaret 'Ved ikke', i nogle tilfælde er frasorterede. Data er vægtet således, at analyserne er repræsentative for den voksne danske befolkning, hvad angår køn, alder og region.

Centralt for rapporten er særligt begreberne 'digital forståelse', 'digitale kompetencer' og 'digital adfærd'. Respondenternes digitale forståelse måles gennem en række vidensspørgsmål, mens målingen af respondenternes digitale kompetencer og digitale adfærd baseres på respondenternes egen selvsvurdering inden for en række underemner. I afsnit 1.2.1 fremgår de variable, der ligger bag de forskellige mål.

1.2 Metode

1.2.1 Indekskonstruktion

I rapporten benyttes sammensatte mål til at indfange respondenternes digitale forståelse, digitale kompetencer og digitale adfærd. Det skyldes, at man ved brug af sammensatte mål med større overbevisning kan indfange respondenternes faktiske forhold, idet de risici for målefejl og bias, der knytter sig til brugen af enkeltstående, selvrapporterede mål, minimeres, hvorved analysernes reliabilitet og validitet øges. Tanken er, at en række tilsyneladende overfladiske surveysspørgsmål og items tilsammen kan udgøre indeks, hvorigennem de væsentligste aspekter af de koncepter, der ønskes indfanget, måles.

Der benyttes i rapporten både *formative* og *refleksive* indeks. Mens formative indeks er indeks, der er funderet i et *fælles udfald*, så er refleksive indeks til forskel herfra funderet i et *fælles bagvedliggende fænomen*. Derfor er det ved formative indeks intet krav, at variablene korrelerer, mens det ved refleksive indeks er et krav, at der er en høj grad af intern korrelation – det vil sige, at respondenter, der scorer højt på én af de inddragne variable, også scorer højt på de øvrige variable, der inddrages. Forud for konstruktionen af rapportens indeks er eventuelle 'ved ikke'-svar udeladt. Indeksene konstrueres ved at sammenlægge respondenternes svar ved de forskellige spørgsmål og dividere disse med antallet af spørgsmål, respondenteren har svaret på. Det er ved indekskonstruktion således et krav, at de variable, der indgår, er skaleret ens, hvorfor enkelte variable er omkodet således, at variationsbredden for alle spørgsmål i de enkelte indeks er ens. Alle indeksene er konstrueret således, at de er itemspecifikke, hvilket vil sige, at alle respondenter, der har svaret på mindst ét af indeksets spørgsmål, indgår.

Rapportens indeks er kvalitetstjekket gennem Cronbachs Alpha, som er et korrelationsmål for variabelnes interne konsistens. Her opfattes korrelationskoefficienter over 0,7 som udtryk for tilstrækkeligt korrelerede sammenhænge til, at det kan forsvares at sammenlægge disse i refleksive indeks. Yderligere er kvaliteten af

de reflektive indeks testet gennem *eksplorativ faktoranalyse*, hvorved det sikres, at der ikke findes mere end én underliggende dimension eller faktor bag de variable, der inddrages i det pågældende indeks. Kvaliteten af faktorerne ses ved deres egenværdier. I rapporten benyttes 'Kaiser-kriteriet', hvorfor faktorer med egenværdier over 1 anskues som væsentlige.

For at kunne måle konceptet 'digital forståelse' benyttes et formativt indeks baseret på en række vidensspørgsmål, hvorigennem omfanget af respondenternes digitale forståelse testes. Disse spørgsmål knytter sig til viden om bl.a. phishing, algoritmer, cookies og kryptering. Den fulde liste over spørgsmål, der indgår, ses i tabel 1. Forud for konstruktionen af indekset er spørgsmål S24 omkodet til en binær sandt/falsk variabel.

Inden konstruktionen af indekset er variabelenes indbyrdes korrelation testet gennem Cronbach's Alpha. Korrelationskoefficienten er 0,32. Den relativt lave korrelationsgrad anskues dog ikke som noget problem, idet hensigten med indekset ikke er at afdække bagvedliggende dimensioner af konceptet 'digital forståelse', men snarere at konstruere et *formativt* indeks og give respondenterne en score for, hvor digitalt forstående de er.

Indekset måler respondenternes digitale forståelse på en skala fra 0-11. Jo højere værdi, desto flere korrekte svar har respondenterne haft ved de inkluderede vidensspørgsmål, og desto bedre digital forståelse har respondenterne dermed. Den gennemsnitlige score er 0,73 (SD = 0,20).

Tabel 1: Variable, der indgår i indeks over digital forståelse

S12: Efter din mening, er følgende udsagn sande eller falske? (Sandt, Falsk)

S12_1: Phishing er et udtryk for, at man laver en bred søgning på internettet og "fisker" efter den information man gerne vil finde

S12_2: Hvis jeg søger på efter noget på Google, så afhænger mine resultater af min lokation

S12_3: Når Netflix anbefaler mig film eller serier, er det helt tilfældigt, hvad de anbefaler til mig

S12_4: Cookies sporer min færden på nettet og bruges til at sende målrettede reklamer til mig

S12_5: Hvis jeg ved et uheld har åbnet en mail med virus, skal jeg slukke computeren med det samme for at virus ikke spreder sig

S24: Hvis der vises en hængelås i adressefeltet i din browser, betyder det... (seks svarkategorier)

1. At siden ikke benytter cookies
2. At forbindelsen til siden er krypteret og dermed mere sikker
3. At det ikke bliver registreret, at du besøger siden
4. At siden har glemt dit kodeord
5. Jeg har aldrig lagt mærke til hængelås i adressefeltet
6. Ved ikke

'Digitale kompetencer' måles gennem et *refleksivt* indeks bestående af et spørgebatteri med ni spørgsmål. Spørgsmålene knytter sig til respondenternes selvvaluerede evne til at bruge forskellige digitale løsninger. Dette indebærer blandt andet deres evner til at benytte avancerede søgefunktioner, forhindre brug af cookies, ændre filtyper m.v. Den fulde liste over spørgsmålene i indekset ses i tabel 2. Forud for konstruktionen af indekset er alle 'ved ikke'-svar sat til at være missing.

Variabelenes indbyrdes korrelation er testet gennem Cronbach's Alpha. Korrelationskoefficienten er 0,84. Yderligere er variablerne testet gennem en eksplorativ faktoranalyse, der som ønsket viser, at der blot er én faktor med en egenværdi over 1.

Indekset måler respondenternes digitale kompetencer på en skala fra 1-7. Jo højere værdi, jo stærkere selvvaluerede digitale kompetencer har respondenterne. Den gennemsnitlige score er 5,0 (SD = 1,19).

Tabel 2: Variable, der indgår i indeks over digitale kompetencer

---

S20: Hvor enig eller uenig er du med følgende udsagn? (7-punktskala fra 'Helt uenig' til 'Helt enig' + 'ved ikke')

S20_1: Hvis nødvendigt ved jeg, hvordan jeg bruger avancerede søgefunktioner (fx operatører i Google-søgning som ", *, -, osv.) for at finde relevant information på internettet

S20_2: Når jeg bruger kommunikationsplatforme som Zoom eller Skype, så ved jeg, hvordan man deler filer, deler skærm, viser præsentationer osv.

S20_3: Jeg bruger online løsninger som netbank, sundhed.dk, digital post, mv.

S20_4: Jeg ved, hvordan man ændrer indstillinger på min computer eller telefon, så jeg fx kan gøre skriften større, indstille lydniveau og lysstyrke.

S20_5: Jeg ved, hvordan man ændrer indstillinger i min browser for at forhindre eller begrænse brugen af cookies.

S20_6: Jeg ved, hvordan man samler flere PDF'er i ét dokument, ændrer filtype osv.

S20_7: Jeg kan generelt selv løse de problemer, jeg støder på, når jeg benytter digitale løsninger

S20_8: Hvis jeg blev bedt om at lave en simpel hjemmeside, ville jeg godt kunne lave en.

S20_9: Jeg ved, hvordan man downloader filer fra internettet.

Det sidste indeks, der indgår i rapporten, er et refleksivt indeks til måling af respondenternes 'digitale adfærd'. Her indgår et spørgebatteri med fem spørgsmål, som omhandler, hvor ofte de f.eks. læser persondatapolitik, genbruger kodeord eller begrænser lokationstjenester. Spørgsmålsformuleringerne fremgår af tabel 3. Indekset måler respondenternes digitale sikkerhedsadfærd på en skala fra 1-4. Jo højere værdi, desto flere digitale sikkerhedsforanstaltninger gør respondenterne sig. Gennemsnitsscoren er 2,54 (SD=0,57). En eksplorativ faktoranalyse viser, at variablene som ønsket blot danner én faktor med en egen værdi over 1. Yderligere er variablenes interne korrelation testet, og her viser Cronbachs Alpha en testværdi på 0,76, hvorfor de inddragne variable anses som tilstrækkeligt korrelerede.

Tabel 3: Variable, der indgår i indeks over digital adfærd

S19: Hvor ofte gør du noget af følgende for at beskytte dine personlige data? (Altid, ofte, sjældent, aldrig)

S19_1: Læser persondatapolitik inden indtastning af personlig data

S19_2: Begrænser eller nægter adgang til min lokation fx at slå lokationstjenester fra

S19_3: Begrænser adgangen til min profil eller indhold på sociale medier eller delte cloud tjenester fx Google Drive

S19_4: Nægter adgang til personlig data til reklameformål

S19_5: Tjekker at hjemmesiden eller app'en jeg har indtastet personlige oplysninger er sikker fx https, sikkerhedslogo eller certifikat

S19_5: Beder hjemmesiden, søgemaskinen eller onlinebutikken administrator om at opdatere eller slette data om mig

---

1.2.2 Analysemetoder

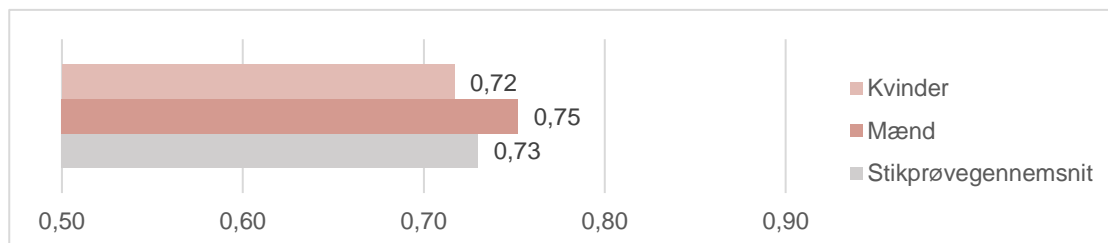
I rapporten benyttes der i flere tilfælde t-test til at undersøge, om forskellige befolkningsgruppers gennemsnit ved indeksene er signifikant forskellige fra hinanden – eksempelvis om unge har signifikant bedre digitale kompetencer end ældre. Yderligere benyttes der Chi²-test til at undersøge sammenhænge mellem flere af rapportens nominalskalerede variable. Gennem Chi²-test kan det undersøges, om de inddragne variable er uafhængige af hinanden, eller om der er signifikante sammenhænge imellem disse. Endeligt gøres der i nogle tilfælde brug af Goodman og Kruskals gamma-koefficient til at undersøge sammenhængen mellem to ordinalskalerede variable og fastslå korrelationsgraden mellem disse. Her er det værd at bemærke, at negative værdier er udtryk for negative sammenhænge, mens positive værdier er udtryk for positive sammenhænge, hvor en stigning af den ene variabel også vil være associeret med en stigning af den anden. Jo tættere gamma-koefficienten er på ±1, desto stærkere er sammenhængen mellem variablene. Det er gennemgående, at der i rapporten arbejdes ud fra et signifikansniveau på 5 %, hvorfor p-værdier under 0,05 opfattes som udtryk for signifikante sammenhænge.

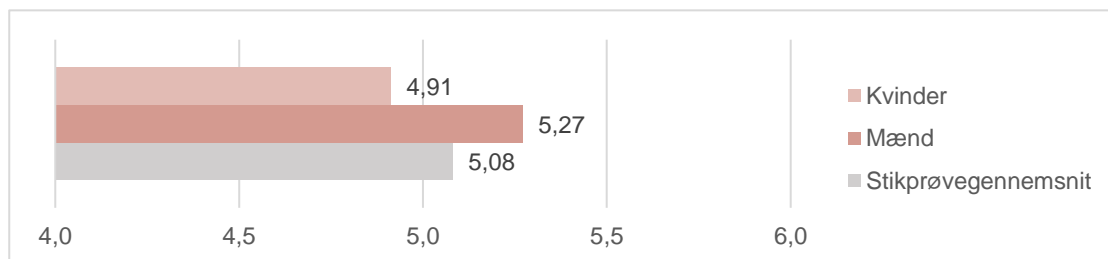
2.0 Figurer og tabeller

2.1 Digital forståelse, digitale kompetencer og digital adfærd

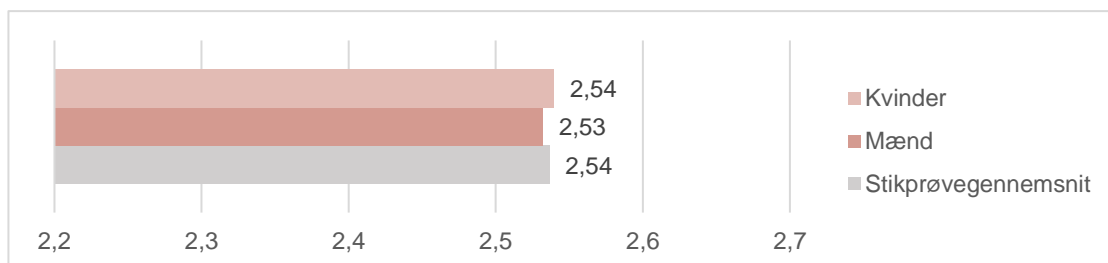
Figur 1: Gennemsnitlig digital forståelse på en skala fra 0-1, fordelt på køn

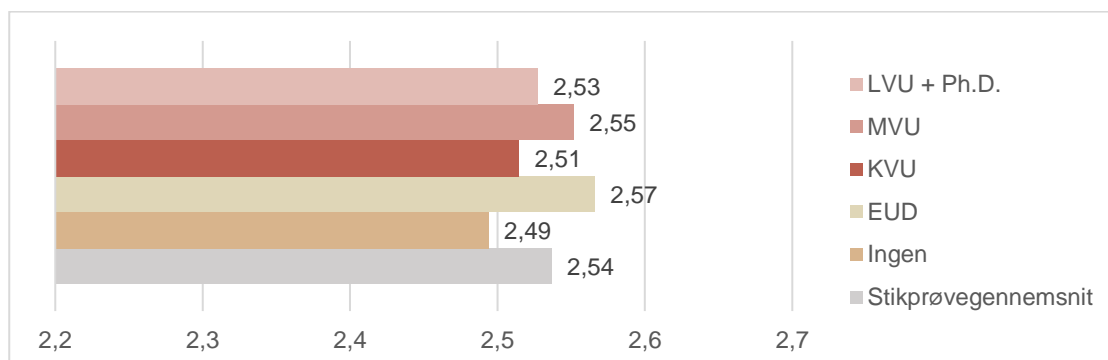
Figur 2: Gennemsnitlige digitale kompetencer på en skala fra 1-7, fordelt på køn

Figur 3: Gennemsnitlig digital sikkerhed på en skala fra 1-4, fordelt på køn

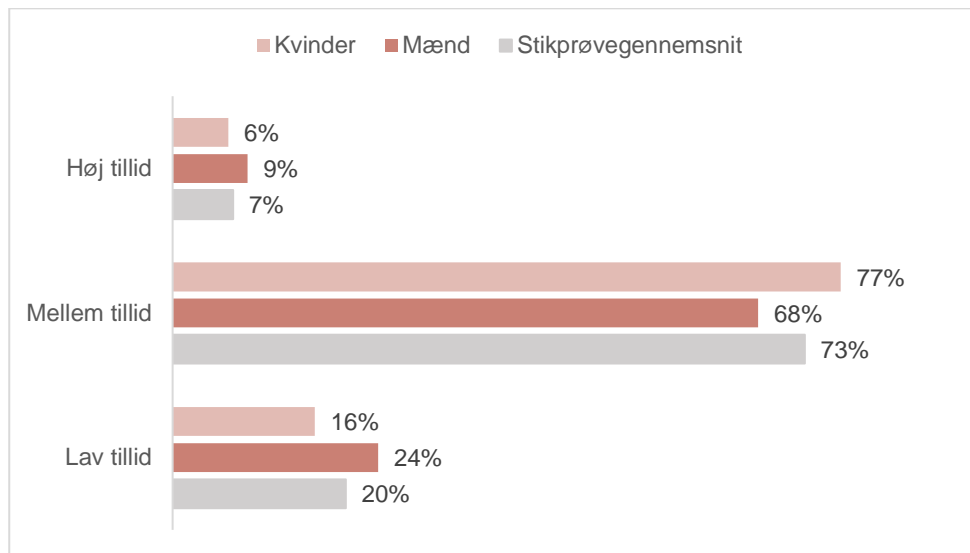

Figur 4: Gennemsnitlig digital sikkerhed på en skala fra 1-4, fordelt på uddannelse

2.2 Synet på algoritmer

Figur 5: Tillid til algoritmer, fordelt på køn

Tabel 4: Sammenhæng mellem digital forståelse og tillid til algoritmer

	Lav tillid	Mellem tillid	Høj tillid	Total
Lille forståelse	19,9%	72,4%	7,7%	100%
Mellemstor forståelse	19,0%	74,2%	6,8%	100%
Stor forståelse	21,3%	70,9%	7,8%	100%

Note: P=0,911. Chi²= 0,993. Gamma: 0,0142. N= 1.337.

Tabel 5: Sammenhæng mellem digitale kompetencer og tillid til algoritmer

	Lav tillid	Mellem tillid	Høj tillid	Total
Få kompetencer	21,4%	72,4%	6,2%	100%
Middelhøje kompetencer	18,6%	73,8%	7,6%	100%
Mange kompetencer	19,8%	71,3%	8,9%	100%

Note: P=0,534. Chi²= 3,1470. Gamma: 0,0578. N= 1.320.

3.0 Spørgeskemaet

Spørgeskemaet, der ligger til grund for rapporten, er udarbejdet som en del af projektet 'Citizens, Digitalisation and AI (CDAI)' ved Digital Democracy Centre under Syddansk Universitet. Spørgeskemaet består af en række spørgsmål og spørgebatterier omhandlende digital forståelse, digitale kompetencer, digital adfærd, brug af digitale tjenester, syn på algoritmer, fake news og disinformation samt nyhedsvaner og politiske holdninger. Ved udarbejdelsen af spørgeskemaet er der i flere tilfælde fundet inspiration fra tidligere litteratur. Det fulde spørgeskema ses i tabel 6 herunder.

Tabel 6: Spørgeskemaet

S1	Hvilket køn identificerer du dig som? 1) Mand 2) Kvinde 3) Anden kønsidentitet
S2	Hvilket år er du født? - Rullemenu med årstal
S3	Hvad er din længst gennemførte uddannelse? 1) Grund-/folkeskole 2) Almengymnasial uddannelse (studentereksamen/HF) 3) Erhvervsgymnasial uddannelse (HH/HTX/HHX) 4) Erhvervsfaglig uddannelse 5) Kort videregående uddannelse (under 3 år) 6) Mellemlang videregående uddannelse (3-4 år) 7) Lang videregående uddannelse (5 år eller mere) 8) Forskeruddannelse (f.eks. ph.d.) 9) Ønsker ikke at oplyse
S4	Hvilken beskrivelse passer bedst på det område, hvor du bor? 1) Et landdistrikt 2) En by med under 10.000 indbyggere 3) En by med 10.000-50.000 indbyggere 4) En by med 50.001-500.000 indbyggere 5) Hovedstadsområdet 6) Ved ikke 7) Ønsker ikke at svare
S5	Hvilken kommune bor du i? - Rullemenu med kommuner
S6	Hvilken af følgende beskriver bedst din nuværende beskæftigelsessituation? 1) Lønmodtager (herunder lærlinge), fuld- eller deltid 2) Selvstændig 3) Studerende/skoleelev/under uddannelse (ikke lærlinge) 4) Førtidspensionist/efterløn/pensionist i øvrigt (folkepension, tjenestemandspension m.v.) 5) Arbejdsløs (på dagpenge, kontanthjælp eller uden offentlig forsørgelse (inkl. aktiverede)) 6) Langtidssygemeldt 7) Barsels- eller forældreorlov (ikke arbejdsløs) 8) Aftjener værnepligt 9) Ved ikke 10) Ønsker ikke at svare

Appendiks til rapporten
'Danskernes digitale forståelse, digitale kompetencer og digitale adfærd'

S7	Er du offentligt eller privatansat? 1) Privat 2) Offentligt ansat (inkl. offentligt ejede virksomheder) 3) Ikke ansat/ude af erhverv 4) Ved ikke
----	--

S8	Hvad er du husstands samlede årsindkomst før skat (brutto)? 1) Under 100.000 kr. 2) 100.000-249.999 kr. 3) 250.000-399.999 kr. 4) 400.000-549.999 kr. 5) 550.000-699.999 kr. 6) 700.000-849.999 kr. 7) 850.000-999.999 kr. 8) Over 1.000.000 kr. 9) Ved ikke 10) Ønsker ikke at svare
----	---

S9	Hvor er du og dine forældre født? Sæt ét kryds i hver række (Danmark, i udlandet (rullemenu med lande)) - Dig selv - Forældre 1 - Forældre 2
----	---

S10	I politik taler man ofte om venstre og højre. Hvor vil du placere dig selv på denne skala? 0) Venstre 1) 2) 3) 4) 5) 6) 7) 8) 9) 10) Højre
-----	---

S11	Hvilket problem mener du er det vigtigste, som politikerne skulle tage sig af i dag? - Åbent tekstfelt
-----	---

S12	Efter din mening, er følgende udsagn sande eller falske? (Sandt, falsk) 1) Phishing er et udtryk for, at man laver en bred søgning på internettet og "fisker" efter den information, man gerne vil finde 2) Hvis jeg søger på efter noget på Google, så afhænger mine resultater af min lokation 3) Når Netflix anbefaler mig film eller serier, er det helt tilfældigt, hvad de anbefaler til mig 4) Cookies sporer min færden på nettet og bruges til at sende målrettede reklamer til mig 5) Hvis jeg ved et uheld har åbnet en mail med virus, skal jeg slukke computeren med det samme for at virus ikke spreder sig
-----	--

S13	Har du gjort noget af følgende? (Ja, nej, ved ikke) 1) Installeret en eller flere antivirus-software på din computer. 2) Installeret en eller flere antivirus-software på din smarttelefon. 3) Ændret indstillinger i din browser for at forhindre eller begrænse brugen af cookies.
-----	---

S14	Bruger du det samme kodeord på tværs af flere onlineplatforme? Fx Facebook, Twitter, arbejds-e-mail, privat e-mail osv. 1) Ja, jeg bruger det samme kodeord til alle onlineplatforme 2) Ja, jeg bruger flere af de samme kodeord til alle onlineplatforme 3) Nej, jeg bruger individuelle kodeord til hver onlineplatform 4) Ønsker ikke at svare
-----	---

S15	<p>Bruger du fler-faktor-autentifikation, hvor du har mulighed for det? Fler-faktor-autentifikation (fx to-faktor-godkendelse) er en sikkerhedsforanstaltning, hvor man skal benytte to eller flere faktorer for at verificere sin identitet, før man kan logge ind. Fx at man skal indtaste sit kodeord og efterfølgende får tilsendt en SMS med en kode, som også skal tages ind, før man kan logge ind.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ja 2) Nej 3) Ved ikke
S16	<p>Bruger du det samme kodeord til NemID som til sociale medier?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ja 2) Nej 3) Ved ikke
S17	<p>Tror du, at de følgende ting har en indflydelse på, hvilke nyhedsopdateringer du får vist på din Facebook startside? (Ja, nej, ved ikke, jeg har ikke Facebook)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dine handlinger 2) Handlinger, dine venner tager 3) Handlinger fra brugere, du ikke kender 4) Dine Google-søgninger
S18	<p>Hvor stor indflydelse tror du, følgende ting har på, hvilke resultater der vises, når du bruger en søgemaskine online? Fx Google. (1. Ingen indflydelse, 2, 3, 4. Hverken eller, 5, 6, 7. Stor indflydelse, 8. Ved ikke)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Forskellige siders popularitet 2) Min lokation 3) Mine tidligere søgninger 4) Hvorvidt en hjemmeside har optimeret deres online synlighed 5) Hvor relevant en side er ift. mine søgeord 6) Hvorvidt en side betaler for reklame eller sponsoreret indhold til søgemaskinen
S19	<p>Hvor ofte gør du noget af følgende for at beskytte dine personlige data? (Altid, ofte, sjældent, aldrig)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Læser persondatapolitik inden indtastning af personlig data 2) Begrænser eller nægter adgang til min lokation, fx slå lokalitetstjenester fra 3) Begrænser adgangen til min profil eller indhold på sociale medier eller delte cloudtjenester, fx Google Drive 4) Nægter adgang til personlig data til reklameformål 5) Tjekker, at hjemmesiden eller appen, jeg har indtastet personlige oplysninger i, er sikker, fx https, sikkerhedslogo eller -certifikat 6) Beder hjemmesiden, søgemaskinen eller onlinebutikkens administrator om at opdatere eller slette data om mig
S20	<p>Hvor enig eller uenig er du med følgende udsagn? (1. Helt enig, 2, 3, 4. Hverken eller, 5, 6, 7. Helt enig, 8. Ved ikke)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Hvis nødvendigt ved jeg, hvordan jeg bruger avancerede søgefunktioner (fx operatører i Google-søgning, såsom ", *, -, osc.) for at finde relevant information på internettet. 2) Når jeg bruger kommunikationsplatforme såsom Zoom eller Skype, så ved jeg, hvordan man deler filer, deler skærm, viser præsentationer osv. 3) Jeg bruger onlineløsninger såsom netbank, sundhed.dk, digital post mv. 4) Jeg ved, hvordan jeg ændrer indstillinger på min computer eller telefon, så jeg fx kan gøre skriften større, indstille lydniveau og lysstyrke. 5) Jeg ved, hvordan man ændrer indstillinger i min browser for at forhindre eller begrænse brugen af cookies. 6) Jeg ved, hvordan man samler flere PDF'er i ét dokument, ændrer filtype osv. 7) Jeg kan generelt selv løse de problemer jeg støder på, når jeg bruger digitale løsninger. 8) Hvis jeg blev bedt om at lave en simpel hjemmeside, ville jeg godt kunne lave en. 9) Jeg ved, hvordan man downloader filer fra internettet.
S21	<p>Hvilke(t) af følgende udsagn er korrekt(e)? Du kan vælge flere svar.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Hvis du modtager en mail som ligner den er fra en person du kender, kan du roligt trykke på links i mailen, hvis du har installeret antivirusbeskyttelse 2) Du kan stole på, at en mail kommer fra Syddansk Universitet, hvis den bruger Syddansk Universitets logo og signatur

Appendiks til rapporten

'Danskernes digitale forståelse, digitale kompetencer og digitale adfærd'

- 3) Hvis du modtager en mail fra en kollega eller ven, som spørger om dit kodeord, må du kun give det til dem, hvis de siger, at det er en nødsituation
- 4) Hvis du modtager en mail fra din arbejdsgiver, som beder dig oplyse dit CPR-nummer, skal du først tjekke, at e-mailen reelt kommer fra din arbejdsgiver

---

S22	Hvilken af følgende er en gyldig e-mailadresse? Hvis du er i tvivl, så vælg det svar, du synes ser mest korrekt ud. <ol style="list-style-type: none"> 1) peter.AP@dk 2) peter@AP.dk 3) peter@AP/dk 4) AP@peter/.dk
-----	---

S23	Hvis jeg kun vil se søgeresultater på Google, som indeholder frasen 'Syddansk Universitet', kan jeg benytte følgende operator... <ol style="list-style-type: none"> 1) *Syddansk Universitet* 2) (Syddansk Universitet) 3) "Syddansk Universitet" 4) Syddansk Universitet 5) Ved ikke
-----	---

S24	Hvis der vises en hængelås i adressefeltet i din browser, betyder det... <ol style="list-style-type: none"> 1) at siden ikke benytter cookies 2) at forbindelsen til webstedet er krypteret og derfor mere sikker 3) at det ikke bliver registreret, at du besøgte siden 4) at siden har gemt dit kodeord 5) Jeg har aldrig lagt mærke til en hængelås i adressefeltet 6) Ved ikke
-----	--

S25	Har du gjort noget af følgende inden for de seneste tre måneder? (Ja flere gange dagligt, Ja én gang dagligt, Ja én gang om ugen, Ja flere gange månedligt, Ja én gang i løbet af de seneste tre måneder, Nej) <ol style="list-style-type: none"> 1) Brugt tekstbehandlingssoftware (fx Word) 2) Oprettet filer eller dokumenter, der består af fx billeder, tekst, video, lyd, animation, figur eller tabel med tal 3) Brugt regneark (fx Excel) 4) Ændret eller forbedret billede-, video- eller audiofiler (fx i Photoshop, Google Billeder etc.) 5) Skrevet et computerprogram, hvor du har brugt et programmeringssprog
-----	--

S26	Hvor ofte ser/læser du nyheder fra følgende kilder? (Flere gange dagligt, én gang om dagen, flere gange ugentligt, én gang om ugen, månedligt, sjældnere, aldrig, ved ikke) <ol style="list-style-type: none"> 1) TV (fx TV-avisen, TV2 News) 2) Radio (fx Radioavisen, P1 Orientering, Genstart) 3) Trykte aviser (fx Politiken, Weekendavisen, Jyllands-Posten, lokalt dagblad) 4) Nyhedshjemmesider (fx DR Nyheder (dr.dk), Ekstrabladet.dk, Politiken.dk, Fyens.dk) 5) Nyhedsartikler delt på sociale medier (fx Facebook, LinkedIn, Twitter, Snapchat) 6) Venner eller andre brugeres statusopdateringer på sociale medier (fx Facebook, LinkedIn, Twitter, Snapchat) 7) RSS-nyhedsstrømme (fx. Google News, Yahoo News etc.) 8) Udenlandske nyhedsmedier 9) Politiets hjemmeside 10) Andet
-----	--

S27	Hvor ofte finder du nyheder eller ser nyhedsopslag fra følgende sider? (Flere gange dagligt, én gang om dagen, flere gange ugentligt, én gang om ugen, månedligt, sjældnere, aldrig, ved ikke) <ol style="list-style-type: none"> 1) Facebook 2) Twitter 3) Reddit 4) Instagram 5) TikTok 6) YouTube 7) WhatsApp 8) Snapchat
-----	--

Appendiks til rapporten
'Danskernes digitale forståelse, digitale kompetencer og digitale adfærd'

9) LinkedIn

S28	Hvor troværdig synes du, at nyheder fra de følgende danske nyhedsudbydere er? (1. Slet ikke troværdige, 2, 3, 4. Hverken eller, 5, 6, 7. Meget troværdige, 8. Ved ikke)
	<ol style="list-style-type: none"> 1) DR News 2) TV2 Nyhederne 3) Politiken 4) Børsen 5) Regionale/lokale nyheder 6) Berlingske 7) Jyllands-Posten 8) Information 9) Kristeligt Dagblad 10) Altinget.dk 11) Avisen.dk 12) BT 13) Dagens.dk 14) Ekstrabladet 15) Zetland 16) Den Korte Avis 17) Mandag Morgen
S29	Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? (1. Slet ikke enig, 2, 3, 4. Hverken eller, 5, 6, 7. Meget enig, 8. Ved ikke)
	<ol style="list-style-type: none"> 1) Mine venner og forbindelser på sociale medier deler mange nyheder 2) Mine venner og forbindelser på sociale medier deler mange politiske opslag
S30	I hvor høj grad går du op i, hvor den nyhed, du læser, kommer fra? Det vil sige, hvem den oprindelige nyhedsudbyder er.
	<ol style="list-style-type: none"> 1) I meget lav grad 2) 3) 4) Hverken eller 5) 6) 7) I meget høj grad 8) Ved ikke
S31	Hvor vigtige er nedenstående udsagn for dig, når du vælger nyhedsudbydere? (1. Slet ikke vigtigt, 2, 3, 4. Hverken eller, 5, 6, 7. Meget vigtigt, 8. Ved ikke)
	<ol style="list-style-type: none"> 1) At nyhedsudbyderen rapporterer hurtigt på de nyeste historier (fx breaking news, live-reportage) 2) At artiklerne giver et anderledes perspektiv til en nyhedshistorie 3) At nyhedsudbyderen leverer originalt indhold, som ikke findes andre steder 4) At der oplyses kildehenvisninger i artiklerne 5) At der udbydes indhold med forskellige tematikker og problemstillinger 6) At mine holdninger og interesser repræsenteres i udbyderens artikler 7) At udbyderen er velkendt og bredt respekteret 8) At artiklerne er skrevet i et varieret sprog 9) At nyhederne er dobbelt-checket, selv hvis det betyder, at der går længere tid, før de udgives 10) Andet
S32	Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? (1. Helt enig, 2, 3, 4. Hverken eller, 5, 6, 7. Helt enig, 8. Ved ikke)
	<ol style="list-style-type: none"> 1) Jeg foretrækker at læse nyheder på internettet fremfor TV eller aviser. 2) At læse nyheder på internettet gør det lettere at sortere i, hvad jeg synes er relevant og ikke relevant. 3) Hvis jeg læser et opslag skrevet af en ven eller anden bruger på internettet som omtaler nyheder, prøver jeg ofte at finde andre kilder, der kan bekræfte deres udsagn. 4) Jeg er mere tilbøjelig til at stole på informationer/citater, hvis de bliver delt af nyhedsmedier, end hvis de bliver delt af offentligt kendte personer. 5) Jeg synes, at det er let at skelne mellem, hvad der er sandt og falsk information. 6) Jeg kan se, hvornår hændelser bliver fremstillet mere dramatiske, end de i virkeligheden er.

Appendiks til rapporten

'Danskernes digitale forståelse, digitale kompetencer og digitale adfærd'

- 7) Jeg ved, hvor og hvordan jeg kan finde pålidelige informationer.
- 8) Jeg stoler på nyheder, der tydeligvis er skrevet eller præsenteret af en journalist.
- 9) Jeg synes, at nyheder er mere troværdige, når de også indeholder yderligere informationer om deres indhold (f.eks. hvornår de er udgivet, journalistens navn, relevante dokumenter, links til videnskabelige studier og data, de henviser til).
- 10) Jeg synes, at nyheder udgivet af public service-nyhedsmedier (f.eks. DR og TV2) er mere pålidelige end nyheder udgivet af rent kommercielle nyhedsmedier (f.eks. Ekstra Bladet, Politiken og Berlingske).
- 11) Jeg synes, at nyheder er mere troværdige, når det er tydeligt, hvilket nyhedsmedie der har produceret dem.
- 12) Jeg synes, at nyheder ville være mere troværdige, hvis der var et pålideligt system som medierne brugte til at vise, at de citerede havde bekræftet, at de var blevet citeret korrekt.

S33	Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? (1. Helt uenig, 2, 3, 4. Hverken eller, 5, 6, 7. Helt enig, 8. Ved ikke) 1) "Fake news" og disinformation er en udfordring for det danske demokrati 2) Generelt kan man stole på de fleste nyheder 3) At læse nyheder på internettet betyder, at jeg ikke bliver eksponeret for en bred vifte af nyheder 4) Jeg undgår information, som ikke stemmer overens med mine egne overbevisninger
S34	Ethvert nyhedsmedie, mobilapp eller socialt netværk tager beslutninger om, hvilket indhold de vil vise dig. Disse beslutninger bliver blandt andet taget af redaktører og journalister eller af computeralgoritmer, som automatisk vælger information på baggrund af andet indhold, som du tidligere har fundet interessant eller på baggrund af, hvad andre har læst eller interageret med på sociale medier. Hvem tror du er bedst til at vælge følgende typer af indhold? (1. Redaktører og journalister er bedre end computeralgoritmer, 2. Computeralgoritmer er bedre end redaktører og journalister, 3. De gør det begge lige godt, 4. Ved ikke) 1) Troværdigt indhold 2) Neutralt indhold 3) Balanceret indhold 4) Objektivt indhold 5) Bredt indhold 6) Indhold, som har personlig relevans for mig 7) Indhold, som indeholder forskellige perspektiver 8) Indhold, som er overraskende
S35a	Når du læser om politik eller samfundet, hvilke af følgende udsagn kommer så tættest på din holdning? Vælg ét svar fra hvert af nedenstående par 1) Nyhedsudbydere bør repræsentere forskellige synspunkter og lade folk vælge standpunkt selv 2) Nyhedsudbydere bør argumentere for de synspunkter, de synes er bedst 3) Ved ikke
S35b	Når du læser om politik eller samfundet, hvilke af følgende udsagn kommer så tættest på din holdning? Vælg ét svar fra hvert af nedenstående par 1) Nyhedsudbydere bør prioritere at gå i dybden med udvalgte historier 2) Nyhedsudbydere bør prioritere at rapportere på flere historier overfladisk 3) Ved ikke
S36	Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? (1. Helt uenig, 2, 3, 4. Hverken eller, 5, 6, 7. Helt enig, 8. Ved ikke) 1) Det er gennemskueligt for mig, hvorfor algoritmen vælger at vise mig specifikke opslag på Facebook og/eller Twitter 2) Jeg er meget bevidst om at "opdrage" min algoritme, så den i fremtiden viser mig de ting, jeg gerne vil se 3) Algoritmer bruger mine personlige data til at vise mig specifikke opslag på Facebook, og det har konsekvenser for mit online privatliv
S37	Nogle mennesker siger, at man kan stole på de fleste mennesker. Andre siger, at man ikke kan være forsigtig nok. Hvad synes du? 1) Man kan stole på de fleste mennesker 2) Man kan ikke være forsigtig nok 3) Ved ikke

---

Appendiks til rapporten

'Danskernes digitale forståelse, digitale kompetencer og digitale adfærd'

S38	Hvor stor tillid har du til hver af de følgende institutioner? (1. Ingen tillid, 2, 3, 4. Hverken eller, 5, 6, 7. Stor tillid) 1) Domstolene 2) Politiet 3) Den offentlige forvaltning 4) EU 5) Regeringen 6) Folketingspolitikere 7) Algoritmer 8) Google 9) Meta (tidligere Facebook)
S39	I hvilken grad tror du, at følgende udsagn er sande? (1. Falsk, 2. Sandsynligvis falsk, 3. Sandsynligvis sandt, 4. Sandt, 5. Ved ikke) 1) Der findes en hemmelig og organiseret global magtelite, som vil indføre en ny verdensorden 2) Selvom vi lever i et demokrati, vil det altid være nogle få mennesker, som i virkeligheden styrer alt 3) Dem, som i virkeligheden "leder" vores land, er ikke kendt af vælgerne 4) Store hændelser, som f.eks. krig og resultatet af valg, er kontrolleret af en lille gruppe af mennesker, som i hemmelighed arbejder mod resten af befolkningen
S40	Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? (1. Helt uenig, 2, 3, 4. Hverken eller, 5, 6, 7. Helt enig) 1) Ytringsfrihed bør være absolut og uden nogen begrænsninger
S41	Hvad er din holdning til følgende udsagn? (1. Det skal helt sikkert tillades, 2. Det skal muligvis tillades, 3. Det skal muligvis ikke tillades, 4. Det skal helt sikkert ikke tillades, 5. Ved ikke) 1) Skal folk, der vil vælte regeringen gennem en revolution, have lov til at publicere ting på digitale platforme, hvor de fremfører deres holdninger? 2) Skal folk, der er fordømmende overfor andre racer eller etniske grupper, have lov til at publicere ting på digitale platforme, hvor de fremfører deres holdninger?
S42	Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? (1. Helt uenig, 2, 3, 4. Hverken eller, 5, 6, 7. Helt enig) 1) Jeg er generelt tilfreds med den måde, det danske demokrati fungerer på
S43	1. juni 2022 var der folkeafstemning om forsvarsforbeholdet. Hvis du stemte til valget, hvad stemte du så? 1) Jeg stemte ja til at afskaffe forsvarsforbeholdet 2) Jeg stemte nej til at afskaffe forsvarsforbeholdet 3) Jeg stemte blankt 4) Jeg stemte ikke 5) Jeg havde ikke stemmerettighed til valget 6) Jeg ønsker ikke at svare
S44	Den 23. april blev Europa-Parlamentet og Ministerrådet enige om den nye, såkaldte 'Digital Services Act', som på dansk hedder 'Retsakten for digitale tjenester'. Den nye retsakt skal gøre det mere trygt at være på platforme, sociale medier og handelsplatforme, og vil sætte en fælles standard for techgiganterne. Den nye regulering skal blandt andet: <ul style="list-style-type: none"> • forhindre spredning af ulovligt indhold • sikre, at produkter købt online lever op til EU's krav om produktsikkerhed • øge onlinebeskyttelse af børn Hvor enig eller uenig er du med følgende udsagn? (1. Helt uenig, 2, 3, 4. Hverken eller, 5, 6, 7. Helt enig) 1) Jeg tror, at den nye retsakt vil forbedre min tryghed på digitale platforme 2) Jeg tror ikke, at den nye retsakt vil have nogen effekt. Techgiganterne gør alligevel bare, hvad der passer dem 3) Det er vigtigt, at der laves fælles lovgivning i EU om digitale tjenester 4) Danske politikere bør gøre endnu mere for at sikre borgernes rettigheder online
S45	Nogle mennesker har valgt at blive vaccineret mod COVID-19, mens andre har valgt ikke at blive vaccineret. Hvordan vil du beskrive din egen vaccinationsstatus? 1) Jeg er fuldt vaccineret 2) Jeg er delvist vaccineret 3) Jeg har planer om at blive vaccineret

- 4) Jeg er ikke vaccineret og ønsker ikke at blive det
  - 5) Jeg ønsker at blive vaccineret, men kan ikke af medicinske årsager
  - 6) Ønsker ikke at oplyse
-

Appendiks til rapporten
'Danskernes digitale forståelse, digitale kompetencer og digitale adfærd'

Syddansk Universitet
Campusvej 55
5230 Odense M

Telefon: +45 6550 1000
sdu@sdu.dk
www.sdu.dk

